

Verlag over de roofvogelstand in de Amsterdamse Waterleiding-
duinen 1971.

Na uitvoerige nasporingen tijdens het broedseizoen stelden wij in 1971 de aanwezigheid vast van 24 paar Ransuilen, 9 paar Bosuilen, 2 paar Steenuilen, 5 paar Torenvalken en 3 paar Boomvalken.

Het aantal Ransuilen is betrekkelijk laag, de overige soorten vertonen de laatste jaren echter een zekere stabiliteit in hun voorkomen.

Evenals in 1970 was ook nu het voorjaar koud en de vogels begonnen laat met de voortplanting. De Veldmuizen moeten zeer schaars geweest zijn dit jaar. Zo schaars zelfs dat, voor het eerst in de zeven jaren dat voedselanalyses gemaakt worden, de Veldmuis in talrijkheid werd overtroffen door de Bosmuis!

De in dit verslag genoemde cijfers betreffende de voedselanalyses zullen verschillen vertonen met de gegevens genoemd in vorige rapporten. De oorzaak is dat alle gegevens omgerekend zijn in gewichtseenheden. Dit werd gedaan volgens de methode van H.N. Southern gepubliceerd in de Ibis no. 96 (1954) "Tawny Owls and their prey". Een dergelijke methode geeft een reëler beeld van het aandeel dat een bepaalde diersoort uitmaakt van het totale voedselpakket. Op deze wijze komt duidelijk tot uiting dat b. v. een Bosspitsmuis slechts de helft aan voedingswaarde (gewicht) heeft in vergelijking met b. v. een Veldmuis.

Een uitbreiding van het aantal nestkasten voor Bosuil en Torenvalk lijkt mij beslist verantwoord en zou er toe bij kunnen dragen het gebied met zijn enorme vogelrijkdom nog te verrijken.

Ransuil.

Van de 24 paar Ransuilen die in het terrein aanwezig waren vonden wij 14 nesten terwijl in nog 6 andere territoria uitgevlogen jongen werden vastgesteld.

Op zes andere plaatsen waren uilen aanwezig maar broedpogingen werden niet waargenomen. Het gemiddelde aantal eieren per nest bedroeg 4,3 en het gemiddelde aantal jongen per succesvol nest 2,8.)

In tabel 1 is van zeven jaar de eieren- en jongenproduktie van de Ransuil vermeld. De vrij hoge produktie, althans per aanwezig paar in 1971, doet vermoeden dat de Veldmuizenpopulaties nu over hun dieptepunt heen zijn en dat mogelijk in 1972 een zeer gunstig broedseizoen voor de Ransuil verwacht kan worden.

Dit jaar werden 936 prooiresten gedetermineerd. Het aantal gedetermineerde prooidieren van 1965 t/m 1971 steeg hierdoor tot 8965.

Tabel I. Gemiddeld aantal eieren en jongen per nest gedurende de jaren 1965-1971. Tussen () het aantal nesten waarover dit is berekend.

Jaar	Aantal eieren	Aantal jongen	Aantal jongen per aanwezig paar.
1965	4,0 (9)	2,1 (10)	1,2
1966	3,5 (13)	3,0 (9)	1,5
1967	4,0 (14)	3,1 (10)	1,6
1968	4,4 (16)	3,2 (15)	2,1
1969	3,2 (12)	2,3 (7)	0,9
1970	4,2 (15)	2,2 (10)	1,1
1971	4,3 (6)	2,8 (9)	2,0

In tabel II is weergegeven de voedselopname van de Ransuil. Opmerkelijk voor 1971 is, dat de Veldmuis slechts 23% van het voedsel van de Ransuil uitmaakt. Zeer hoog was het aandeel van het Konijn en de Bruine Rat gedurende dit jaar. Normaal vormt het konijnenvlees slechts 2 tot 7% van het in het totaal gekonsumeerde vlees. Dit jaar echter 17,5%!

Tabel II. Gewichtsaandeel van de verschillende prooidieren in de voedselopname van de Ransuil in %.

	1967	1968	1969	1970	1971
Veldmuis	38,9	57,3	43,6	30,8	23,7
Bosmuis	23,1	16,7	18,3	24,3	25,6
Rosse Woelmuis	10,0	6,7	10,1	5,5	2,2
Dwetgmuis	0,4	0,1	--	0,2	-
Huismuis	0,6	1,1	-	-	0,2
Bospitsm.	1,3	1,0	1,5	0,5	0,4
Bruine Rat	3,4	2,2	1,0	4,4	8,7
Woelrat	0,6	-	-	1,6	-
Konijn	2,7	2,8	6,9	2,2	17,5
Vogels (groot)	3,5	2,1	8,6	6,3	5,1
Vogels (klein)	14,2	10,2	8,6	23,8	14,4

Bosuil.

In 1971 stelden we 9 territoria van de Bosuil vast. Het gemiddelde aantal eieren bedroeg 3,0 en het gemiddelde aantal jongen per nest 2,6.

Deze cijfers berekend over 5 legsels.

Ook van de Bosuil werden alle verzamelde gegevens over 1 de voedselopname omgerekend in gewichtseenheden. Hierbij valt op dat de Bosuil tijdens het broedseizoen zijn gezin voornamelijk voedt met konijntjes en vogels. Door zijn voorkeur voor beboste duingedeelten zijn ook de Bosmuis en de Bosspitsmuis belangrijke componenten. Verder valt op dat de Bosuil vooral grotere vogels (Lijsters en Spreeuwen) consumeert, dit in tegenstelling tot de Ransuil.

In totaal werden van 1965 t/m 1971 847 prooidieren gedetermineerd. Als grote prooien werden dit jaar o. a. gevonden: Kievit 2x, Groene Specht 1x, Gr. Bonte Specht 1x.

Tabel III Gewichtsandaal der verschillende prooidieren in de voedselopname van de Bosuil in %.

	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>
Veldmuis	5,9	12,6	4,8	2,6	3,1
Bosmuis	16,8	15,3	10,3	9,2	11,9
Rosse Woelm.	13,5	10,3	6,4	9,2	0,6
Bosspitsm.	22,7	8,5	10,1	1,9	1,2
Konijn	18,9	35,4	42,7	46,3	44,0
Vogels (gr)	10,3	10,2	12,3	19,3	23,8
Vogels (kl)	5,4	6,6	3,6	3,9	10,0

Steenuil.

Slechts 2 paar Steenuiltjes werden broedend in de A. W. duinen aangetroffen in 1971. Het territorium bij het Vogelenveld bleef onbezet. Hopelijk heeft dit paar in de omgeving, zonder dat het ons opviel, gebroed. In de twee nesten lagen 6 eieren. Eén nest werd door het publiek verstoord, terwijl het andere nest slechts één jong bevatte.

Torenvalk.

De Torenvalk schijnt de laatste jaren in een stabiel aantal paren voor te komen. Wederom vijf paar, die tezamen 18 jongen grootbrachten. Eén paar maakte gebruik van een van de twee nestkasten.

Boomvalk.

Drie nestvondsten van deze prachtige snelle roofvogel die zich voornamelijk met insecten en vogels voedt. Het aantal eieren in deze nesten bedroeg 4, 3 en 3. Eén nest ging verloren en in de twee overige nesten werden 7 jongen geringd.

F. J. Koning
Belkmerweg 35, Burgervlotbrug,